Tizenötödik évfolyam. 90. szám. Kolozsvárt, csütörtök, április 19. 1894.

SZERKESZTŐI IRODA:
Belmagyar-utcza 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK" ELŐFIZETÉSI DIJA:
Egész évre 16 frt. v 32 korona. | Negyed évre 4 frt v. 8 korona.
Félévre 8 frt. „ 16 korona. | 1 hóra 1 frt 50 kr vagy 3 k.
Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.
Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK

Telefon-szám: 9. POLITIKAI ES TARSADALMI NAPILAP. Telefon-szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:
Kolozsvártt, Belközép-utcza 33. szám.

HIRDETÉSI DIJAK:
Egy ⎕ czentimeternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora: 1 frt.
Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilttéri czikkek:
garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Oláh kegyelet.

Nem szivesen beszélünk erről a kegyeletről, de fel kell jegyeznünk mindent, a mit márczius 20 óta az oláh lapokban Kossuth nagy hazánkfia elhunyta alkalmából észleltünk. Lapjainkat ugy tekintem — mint a történetirás forrásait. Az utókor nem a jelen pártharczok szenvedélyes kérdéseit, hanem az adatokat fogja keresni a lapokban e század vége, utolsó töredék történetének megirásához. Menynyi érdekes adat van a bécsi Magyar-Curirban az 1789. évi török háboru-ról! Ilyen érdekes adatok lesznek idővel mindazok, a melyeket mi napjainkban Kossuth haláláról, temetéséről, a nyilvánitott rokonszenv, részvét, részvétlenség, kegyelet és kegyeletlenségről feljegyzünk.

Mi ez uttal csak is a mi hazai oláh lapjaink olvasása alatt szerzett benyomásainkat vetjük papirra. Oláh lapjaink, nem emlitve az egyháziakat, a melyeket nem is ismerünk, a következők: Kolozsvárt az Ungaria, Brassóban a Gazeta Transylvaniei, Szebenben a Tribuna, Telegraf Roman. Temesvárt a Dreptatea.

Azt hittük, hogy ezeknek a lapoknak szerkesztői is azonnal gyászkeretben fogják hozni Kossuth nagy hazánkfiának elhunytát.

Az Ungariát kivéve, mindenikben csalódtunk. Az Ungaria olyan meghatóan emlékezet meg nagy halottunkról, hogy becsületére válik derék szerkesztőjének. Idézünk belőle pár mondatot. Az egész Magyarország sir, az egész müvelt világ a föld minden szögletében érzi a magyar nemzet gyászát. Boldog az a nemzet a melynek kebeléből e világító oszlop felemelkedett és minden népre kiterjesztette világosságát.

Ki volt Kossuth főleg reánk magyarhoni oláhokra nézve 1848-ban? Ő törte össze a jobbágyság lánczait és egyenjogu szabad polgárokká tett eltörülvén a nemesi előjogokat. Ő ismerte el nyelvünket, nemzetiségünket. Ilyen volt Kossuth velünk szemben. Igy ir az Ungaria. Méltók e sorok arra, hogy magyar lapban is megörökitve legyenek.

Az utókor gyermeke e sorokat olvasva és a többi emlitett lapok nyilatkozataival összehasonlitva igy fog magában szólani.

Na, még is volt akkor is legalább egy oláh lap, szerkesztő, a ki az igazságot ki merte mondani, a kit nem vakitott el a szenvedély, a ki hü volt magyar hazája történetéhez és nem folyamodott adatokért a képzelő tehetséghez"!

És a több hazai oláh lapok a melyeket emliték? Ezek, mintha 1848 október hónabban élnénk, nem látnak pedig vannak szemeik, mint egy revolutionariust, a ki feltámadt a trón ellen nem a szentesitett törvények védelmére. A nemzetiségek a trón mellé állottak és azt megmentették.

A Dreptatea ott Temesvárt odáig csavarta képzelő tehetségét, hogy épen az oláhokkal vereti meg 1849 augustus 9-én a magyar hadsereget.

Phantasia kell ám ehez és vastag arczbőr, hogy ne birjon elpirulni, midőn ilyeneket képes leirni. Az orosz interventiot még csak meg sem emliti. Minek? Hiszen itt voltak a nemzetiségek és ők megmentették a lázadók ellen a trónt.

És a Draptatea ezen hazugságait meg kell emészteni az ő olvasóinak csak azért, hogy a nemzetiségek ma is álljanak sarkaikra és . . .

A Gazeta és tulli quanti szerint Kossuth renegát volt és mint ilyen engesztelhetetlen üldözője a nem magyaroknak.

Ezért fogtak fegyvert a nemzetiségek 1848-ban a magyarok ellen.

Pedig dehogy azért. A magyarokat ma is a Kossuth eszméi lelkesitik, ma is az ő nyomdokain járnak és megakarják semmisiteni (?) a nemzetiségeket, be akarják olvasztani az egységes magyar nemzetbe, a magyar államesme Molochjának akarják áldozatul dobni; de ők azt el nem türik, inkább . . . . . szóval ugy viselkedtek a közelebbi napok alatt ezek a lapok, mintha valami forradalom küszöbén állottunk volna s ezt táplálta a budapesti tüntetés is. Azt hitték, hogy ma holnap lesz alkalmuk ujabb 48-beli vérengzésre, rablás és öldöklésre. Előttük semmi egyéb a Kossuth-neve, mint zászló ujabb belháborura, melyben ők a trón mellé és mi a trón ellen foglalunk állást. Szerencsétlen népbolonditók!

Azonban a mint a napok teltek, a mint a nagy halott lélekemelő temetése és Európa mivelt nemzeteinek sajtója megnyilatkozott; ezek a lapok is kezdették észrevenni, hogy eljárt a a szájok, a hollók hasztalan károgtak, kezdettek elhallgatni. Talán meg is szégyelték magukat az olasz, franczia és angol sajtó nyilatkozatai után.

Annyira azonban már nem birtak menni, hogy hibáikat belátva, ezen külföldi sajtók nyilatkozatait közölni mérték volna. Pedig hányszor verik mellüket midőn az olasz és tranczia testvéreket büszkén emlegetik! Ezek a testvérek ezuttal ugyancsak lefőzték a mi gazatárainkat. Le ám!

Még annak a kis Montenegronak sajtója is lefőzte őket. Nem lesz ribillio. Egy csalódással ismét gasdagabbak lettek.

Vége ezen a téren a haza alkotmánya elleni akna munkának. E helyett nyakukba szakadott a memorandum per, melyről elakarják hitetni, hogy az nem nehány prokátor ügye, hanem e 4 millió oláhé. Milyen jó köpeny az az oh nép! Pedig az a nép még azt sem tudja, hogy mit jelent ez a szó memorandum . . . Diákul van ez! Az oláh nép 1867. óta mindig szavazott az országos képviselők választásánál. Azok az ő képviselői és nem a szebeni comite lovagjai.

Tisztelet a kolozsvári Ungáriának. Ő az egyetlen egy igazmondó oláh lap.

Hát a többi? Ne szóljunk többet róluk, hisz eléggé elárulták magokat.

**

A T. Ház.

Budapest, ápr. 18.

A képviselőház, mai ülésén és pedig a legelején minden vita nélkül letárgyalta a Ház Drakulics Pál két mentelmi ügyét.

A napirend 15-ik és utolsó pontja volt: „A házassági jogról szóló törvényjavaslat harmadszori felolvasása."

Tiz perczny szünet után következett a nap eseménye Endrey Gyula már többször elhalasztott interpellácziója a belügyminiszterhez a gyász napjaiban előfordult rendőri és katonai brutalitások tárgyában. Minden részletében ismertette a rendőrség és katonaság eljárását és azokért a belügyminisztert tette felelőssé.

Nagyszámban hozta fel a lapokban bőven ismertetett bizonyitékokat és bemutatott egy több helyen karddal szétvágott fekete kalapot.

Mikor erre a jobboldalon nevetni, kezdettek, azt mondta Endrei: Hát a kik ezt oly nevetségesnek tartják azok viseljenek ilyen kalapot. Ezután még a legyilkolt Keresztes István esetét esmertette s felolvasta interpelláczióját. Interpellácció a *t.* belügyminiszter urhoz, kezdette Endrey. Mikor a kormány tagjai a *t* betün nevetni kezdettek általános derültség közepette jegyezte meg a vásárhelyi képviselő: Törlöm a *t*-ét tisztelt Ház! És tőn a mint szólott.

Hieronymi Károly belügyminiszter legott válaszolt: Bebizonyitotta a belügyminiszter, hogy mikép lehet valamit elferditeni, hogy mikép lehet nyilvánvaló, mindenki által ismert dolgokat az igazsággal homlokegyenest ellenkező szinben feltüntetni.

Hogy a miniszter olyan vakmerő kijelentéseket tehetett, mint a milyeneket tényleg tett, ahhoz nagyban hozzájárult az ország minden részéből összetelegrafált kormánypárti had mintegy parancsszóra történő zajos helyeslése. Azokról a kegyeletükben megsértett hazafiakról, kik az operaházban megakadályozták az előadást, ugy beszélt mint csőcselékről.

És mikor Lukáts Gyula felháborodásában oda kiáltott, hogy az nem volt csőcselék, ifj. Szász Károly, Rosenberg Gyula et Comp. még rendre is akarták utasittatni.

A belügyminiszter álláspontjának igazolására még azt a hallatlan naivitást is megkoczkáztatta, hogy a rendőrségnél egyetlen egy sebesült sem jelentkezett. A szélsőbalon gunyos kaczaj hengzott fel e szavakra és nagyon találó volt a közbeszólás: Mégbe is csukassák magukat ráadásul!

Ezután Keresztes István halálát ismertette a miniszter. Azt bizonyitotta, hogy Keresztes csupa könnyü sérülést szenvedett. Azért halt bele! szólott Lukáts Gyula. Elismeri, hogy a bonczolást nem a törvényszék végezte, de ez szabályszerü volt. Ugy látszik szólt a belügyminiszter, saját hibája folytán érte a gyászos eset. Meghalt volna ugyis . . . idők folytán dünnyögte Horváth Ádám, érthetővé akarván tenni a miniszter kiforditott logikáját.

Méltoztassék válaszomat tudomásul, venni, szólott a miniszter és lelült.

Nem vehetem tudomásul, kezdette viszonválaszát Endrey Gyula és folytonos zajban bizonyitotta a miniszter állitásainak valótlanságát. A való tények meg nem történtekké nem változtathatók! A belügyminiszter válaszát tudomásul nem vehetem, kérem interpelláczióm napirendre tüzését!

Hieronymi Károly belügyminiszter válasz helyett vastag gorombasággal felelt.

Endrey Gyula visszautasító felszólalása után elnök felteszi a kérdést. Horánszky Nándor kéri, hogy az interpelláczió 5-ik pontját, mely a Keresztes esetről szól, külön tüzzék ki szavazásra.

A Ház ehhez hozzájárul, majd felállással történő szavazással tudomásul veszi a belügyminiszter válaszát.

Mint különös dolgot felemlitjük, hogy a Szapáryak a kormánynyal szavaztak; mint természetes dolgot megjegyezzük, hogy Eötvös Károly és Károlyi Gábor a szavazás alatt a folyosón tartózkodtak.

Örök béke.

Ujabb időben egyre kisért a politikai látóhatáron az örök béke nemtője.

Majd itt, majd amott jelenik meg valamely alakban.

Ime nehány ujabb hir:

A király találkozása a czárral.

Az utóbbi időben már nem egyszer merült föl az a hir, hogy Ferencz József királynak találkozása lesz a czárral. Mindannyiszor megczáfolták ugyan, de azért a hir ujra és ujra, egyre pozitivebb formában lép föl.

Most egy londoni telegramm jelenti, bizonyos, hogy királyunk még a nyáron találkozik a czárral.

A találkozás pontos ideje még nincs ugyan megállapitva, de valószinü, hogy az uralkodók kevéssel az osztrák-magyar-orosz kereskedelmi szerződés ratifikáczió ja után fognak találkozni.

Hir szerint a találkozás a német császár inicziativájára történik.

A lefegyverzés.

Páris, április 17.

A Petit Parisienne ma egy állitólag Pétervárról érkezett, szenzácziós tartalmu, de valószinütlenül hangzó telegrammot közöl, mely azt mondja, hogy a mostani uralkodó találkozások a lefegyverezés czéljából tör téntek.

Vilmos német császár egyetértésre is jutott Ferencz József királylyal és Umberto királylyal, és abban állapodtak meg, hogy előterjesztik az orosz czárnak azt a határozatukat, hogy Pétervárott a lefegyverzés érdekében tartsanak kongresszust. Azt tervezték, hogy az általános lefegyverzés az orosz czár kezdeményezésére történjék.

Az uralkodók várakozása ellenére Sándor czár elutasító választ adott. Suvalov nagykövet azt az üzenetet vitte meg, hogy a czár sajnálja, de nem fogadhatja el az eszmét. Igy a lefegyverezés jó időre meghiusult.

Béke-ünnep.

Páris, április 17.

A „Páris" czimü lapnak jelentik Berlinből, hogy Vilmos császár 1896. május 10-ére, mint az emlékezetes 1871. május 10-ének 25. éves évfordulóján nagy békeünnepet tervezett, melynek központja Berlin lett volna.

Caprivi birodalmi kanczellár azonban figyelmeztette, hogy ez Franczia ország provokálását jelentené, miért is a császár ennek következtében tervét akként módositotta, hogy az ünnep, bár kisebb méretekben Frankfurtban tartassék meg, a mikor ott Vilmos császár emlékszobrát lepleszik.

Kossuth Lajos a fényképekről.

Alig van az egész országban egy-két nádasfedeles házikó, a melynek gerendás tetőzetü, sárral kitapasztott szobáiban egy olajnyomásu kép ne függne a falon. Ez a kép a Petőfi halála. A hetvenes években készült az eredetije, a mikor a kezdetlegesen berendezett nyomdák bizony primitiv reprodukciókat hoztak, különösen a szines képekről forgalomba. És ez a kép, a mely a haldokló költőt a földön fekve ugy ábrázolja, hogy a sebébe mártot ujjával, vérrel egyetlen szavat ir a homokba: „Hazám", mégis néhány hónap alatt minden colportage nélkül elterjedt a legkissebb faluban is, s valóságos oltárképévé vált a magyar népnek.

A képet Madarász Viktor festette s 1877-ben az eredetijét Kossuth Lajosnak küldötte el Collegno al Baracconeba. Egy fényképet kért érte, hogy legalább képben viszontlássa azt a nagy embert, a kivel 1859-ben együtt nézegette a versaillesi képtár képeit. Kossuth nehány hónap mulva válaszolt csak s levélben azzal mentegette hosszas hallgatását, hogy egész életében ellenszenve volt az iránt a szokás iránt, hogy az ember arczát megörökittesse; sokáig habozott, a mig végre is forca majeure vetett véget tönprengésének. De mihelyt a képek elkészültek legelőször Madarász Viktorra gondolt.

A Collegnoban kelt ez érdekes s eddig ismeretlen levél a következő:

Collegno (al Baraccone)
Martius 15. 1877.

Uram! Barátom!

Igen igen kedves meglepetésben részesitett Ön nagy művészi becsü ajándokával.

Fogadja legjobb, legőszintébb köszönetemet, melynek kijelentésével azért késtem ekkoráig, mivel a kivánt fénykép elküldése nállam — megvallom — nem könnyü feladat volt.

Nekem hóbortjaim közzé tartozik, hogy arczom „megörökitése" ellen különös ellenszenvet érzek; elannyira, hogy ha csak absolute kényszeritve nem vagyok reá, én nem birom magamat semmi „posirozásokra" elszánni. Még az én jó fiaim is hiában unszoltak évek óta, hogy vegyem kedvükért igénybe a Nap chémiai sugarait. Nem tettem, mert jól vagy rosszul, de nekem ugy látszik, hogy ez alatt mindig egy kis hiu gyarlóság rejlik a mi nem jól áll a férfinak.

Aztán magasabb alapja is van nállam ez ellenszenvek. Ha én művész volnék (fájdalom nem vagyok) én sohasem vesztegetném agyam prometheusi szikráját, arra, hogy akár mely halandó ember romlékony arczvonásait feltartsam az utókor számára; ha nem igyekezném vonásokat találni fel (a mint az ön művész keze „Petőfy halálánál" tevé) melyek az eszmének adnak alakot s vagy egy tény értelmét, vagy egy egész élet erkölcsi irányait jellemzik az arcz vonásaival — a mi pórból lett, hogy porrá legyen, az ne bitorolja a maradandóságot, melyre csak tetteknek s eszméknek van igényük.

Hát biz én, mi tagadás benne — kissé meghökkentem a szerény kivánság felett, melyel Ön becses ajándékát kisérte, mint hogy a 10 év előtt haza vándorolt Magyar Légionáriusok szorgolására történt lefényképezés óta, én nem szolgáltam semmi potograph gépnek objectumul; Hát törtem a fejemet, hogy miként szánjam reá őrz fejemet a „posirozási" vállalatra. Hanem mig igy haboztam, megjött a Czeglédi „force majeure" s ketté vágta a Gordiusi csomót.

Fel használtam az alkalmat (gondolom az utolsót életemben) egy, kissé nagyobb példányt — de csakis egyet készittetni Önök számára, melyet van szerencsém ide reszketve átküldeni: nem mint viszonzást. Ön nagy becsü ajándokáért (mert az én küldeményem becsetlensége ezt a gondolatot kizárja) hanem, hogy kivánatát teljesitsem; s hogy eggyel több alkalmat nyujtsak. Önnek az arczok mulandósága fölötti emelkedésre, ha ugyan érdemesnek tartotta volna Ön megtartani emlékezetében azon Kossuth Lajos arczát, a kinek szerencséje volt 18 év előtt Önnek társaságában a Versaillesi képcsarnokot meglátogatni s ott a Nápolyi Bourbonok királyilag superlativ majomiságában gyönyörködni, a mely oly hatalmasan illusztrálja Darwin leszármazási elméletét.

Ha még élni találnék (??!) a Párisi jövő kiállitásig; örvendenék a gondolatnak hogy ott Önnek müveiben, mint Magyar büszkélkedhetném s tán módombam lehetne Önnel még egyszer ez életben kezet szoritani: szóval is biztositva Önt mind nagyra becsülésemről mind arról, hogy Ön nekem becses ajándokával igaz örömet okozott. — Üdvözlöm Önt barátilag

Kossuth.

706.

Ez a numerus 706 angliust jelent. — 706-an kerekedtek lábra a mult esztendőben ködös hazájukban azért, hogy Magyarországot felkeressék. Francziák szinte mégegyszer annyian fordultak meg a mi fő és székvárosunkban. Muszkák félannyian, amerikai, ázsiai, áfrikai és ausztráliai népségek alig figyelembe vehető csekély számban. A németeketről nem szólunk, mert azok bármennyjen szerencséltessenek is, ritkán van nagy köszönet az ő megtisztelő látogatásukban.

Hanem az angolok csekély számán csudálkozunk. Azt hinné az ember ebből a számból, hogy kihalt az angolokból az az ősi szellem, a mely őket folytonosan utra készteti s buzditja arra, hogy a Montblanctól a Himalaya csucsáig, a Spitzbergákik vagy a föld két polusáig mindent összekutassanak.

De nem hihetni azt, mert az angol gentlemanneknek nagyobb része az év nagy részét most is hazáján kivül, idegen vidékeken tölti. Bejár minden földrészt, tartózkodik minden országban, Magyarországon a legkevesebbet. Budapestet csak 706-on keresték fel a mult esztendőben, Erdélybe hirmondónak is, alig vetődött egy nehány.

Pedig az angol nagyon háládatos látogató. Nem utazik üres zsebbel. A tárczája mindig tömött. Nem azért tömött, hogy azt kamatoztassa, hanem, hogy annak tartalmával élvezetet, érdekességeket, ritkaságokat szerezzen meg a maga részére.

Nem jön üres fővel. Agya tele van ismerettel, tapasztalattal. Szemei a levegőben a kék egen kivül egyebet is meglátnak, a földszinén mindent észre vesznek, vizek és folyók mélyén vagy a föld gyomrában rejlő kincseket kitudják kutatni és azok értékesitésére terveket tudnak szőni, a melyek keresztül vitelére van eszük, van pénzük, van elhatározó és kiviteli képességük és megfelelő gyakorlati jártasságuk.

Nem rajtuk mulik, hogy többen nem szerencséltetik a mi szeretett hazánkat. A mi élhetetlenségünkön mulik. Élhetetlenek vagyunk a legnagyobb mértékben. Sok mindent megtett ugyan az állam, hogy megkönnyitse idegen látogatóknaknak hazánkba való jövetelét és utazását, de nem sokra megy vele. Erre való a zóna, melynek olcsóságával könnyen lehet bár mely vidékre eljutni; erre irányul a Coók-féle vállalat segélyezése, melynek e segélyezés révén feladata volna a turisták utját hazánk felé is terelni.

Erre való a „rendelkezési alap" a melyből a külföldi sajtóban Magyarország viszonyairól tájékoztató közlemények iratnak.

Erre szolgál az a sok utiköltség, melyet a kormány gr. X. Y.-nak évente fizet azért, hogy az egyes vidékek turistikai szempontból való viszonyaira nézve javaslatokat tegyen és utmutatásokat adjon.

Végül az a sok gavallér testület is ezt az ügyet szolgálná, a mely a „Turistikai egyesület" „Kárpát egyesület" és sok más különböző czimek alatt alakul, azért, hogy a mi tejjel, mézzel folyó hazánkat az idegen forgalom révén virágzóvá tegye.

Az állam meghozza a maga rengeteg áldozatait, mint látjuk — ok nélkül. Az egyesületek ezerekre menő tagokat verbuválnak össze; — telekiabálják létezésükről és működésükről szóló referadáikkal az egész or-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

országot. Nap-nap után hasábokat foglalnak le erre a czélra. Gazdag programmal kirándulásokat hirdetnek; tyukkal, kalácsesal, borral dáridóval, zeneszóval, tánczczal édesgetik a turistákat kirándulásaikra. Persze, igényeik nem terjednek nagyon messze. Beérik azzal, ha a közel vidékről sikerül össze toborzani a hivatalnoki, kereskedői, tanulói osztályból egy-egy kis társaságot, a mely vállalkozzék, hogy jó mulatság reményében össze roncsolja testét az egy-két napi hegy mászás és muri alatt.

Ha főurakat is nyerhetnek társaságuk részére, az már nyilván való nagy szerencse.

Kirándulások végén „hivatalos kézből jött" hasábos dicséretek zengik a lapokban a mulattság fényét, sikerét, kedélyességét, erkölcsi hasznát s a rendező egyesület óriási diadalát.

*

Tudják-e uraim mi ez? .. Ez kevesebb a semminél.

Az államnak minden szál anglius bele kerül nehány ezer frtjába.

Az egyesületeknek minden szál „talmi" turista a kit a szomszéd vidékről minden igaz ok és praktikus czél nélkül kirándulásra vezetnek, szintén bele kerül tizszer annyiba, mint a mennyi rendes tagsági dijat fizet.

Az első üzlet tehát nyilván való vesztességgel záródik le az államra nézve, kilátás nélkül, hogy tán a jövőben megtérülhet a veszteség.

A második pedig, az egyesületek üzlete, a tőkének minden nyeresség nélkül való forgatásából áll, a nélkül, hogy csak reménye is lenne a tiszteletből és ügyszeretetből fáradozó intézőknek, hogy munkáikkal a köznek használnak.

Mig ezek történnek, az alatt a „bennszülöttek" ki vándorolnak. Főurak, birtokosok, tőke pénzesek gyárosok, kereskedők, hivatalnokok kint üdülnek Itália kék ege alatt, Abbáziában, osztrák fürdőkön s szerte-szét.

A mérleg tehát igy áll:

Bejön évente 17 ezer külföldi (ezek közt van a statisztika szerint a 706 angol) Rövid itt tartózkodásuk alatt egyre-másra itt hagynak személyenkint 50 frtot, együtt véve — 850 ezer frtot.

Ki megy évenként Magyarországból körülbelül ötszáz ezer ember (csak Karlsbadban évente több ezer magyar ember fordul meg) ezek átlag személyenkint kivisznek és elköltenek 300 frtot. (Ez az a minimális összeg, a melylyel a külföldet megjárni lehet, azonban vannak a kik ennek évente százszorosát is elköltik.) A kihurczott összeg évente **150 millió** frtot tesz ki.

Ebből behoznak ugyan a külföldiek 850 ezeret, de a kivándorló tőke még mindig 149 millió 150 ezer frtot képvisel.

Arról még álmodni sem szabad, hogy valamiképen megakadályozhassuk e 150 millió frt kivándorlását.

Arról beszélhetünk csak, hogy ha idegen látogatóktól ugyanannyi pénzt szedhetnénk be, közgazdaságilag mekkorát tenditene ez az országon.

A kormány azonban az ő merev intézkedéseivel ezt tenni nem tudja.

Az erre hivatott tourisztikai testületek szervezete pedig ez idők szerint sokkal tökéletlenebb, hogy sem e téren tőlük eredményt lehetne várni.

KUSZKÓ ISTVÁN.

Alagi lóversenyek.

(Saját tudósitónktól.)

Budapost, április 16.

Alig négy öt éve, hogy nehány lelkes sportsman, urlovas és félvértenyésztő „Urlovasok szövetkezete" czim alatt egyesületet alakitott, a mely egyesület czéljául a félvér tenyésztés előmozditását és a lovaglás egészséges és testedző sportjának fejlesztését tüzte ki, s e rövid pár év alatt az eszme életrevalósága annyira bebizonyosodott, s a még zsönge korát élő uj intézmény oly erős talajon gyökeredzett, hogy a fiatal egyesület máris oldalhajtásokat bocsát ki magából, s az alagi törzspályán kivül Siófokon, Székesfehérvárt, Debreczenben stb. fog versenyeket rendezni és ez évben versenydijakban több mint 100.000 koronát irt ki.

Nemzetgazdasági és társadalmi szempontból egyformán fontos missiót teljesit az „Urlovasok szövetkezete." Mert mig versenyein alkalmat talált a kevésbbé kitünő telivér és jó félvér anyag, hogy zabját megkereshette, addig másfelől azon intézkedése által, hogy a versenyek legnagyobb részében csak urlovasok (és nem üzleti lovarok, jockeyk) lovagolhatnak, módot nyujt arra, hogy a hadsereg és a polgári osztály lovasai lovaglásbeli ügyességüket versengve fejleszthessék.

Togadhatatlan, hogy a lóanyag, a mely az urlovasok versenyein kihasználtatik, csak másodrangu; nem szabad azonban felednünk, a kisebb tenyésztő érdeke azt követeli, hogy minél jobb félvér anyagot kaphasson, már pedig a félvér a telivérek versenyeiben nem igen érvényesülhetvén, alkalmassága és képessége csak félvér társai vagy pedig gyengébb classisu telivérek között tünhet ki, s igy az „Urlovasok szövetkezete" versenyeinek fontossága e tekintetben sem méltányolható eléggé.

Az ezen évi versenyek az öt napos meetinggel e hó 2-án kezdődtek meg. Az ismertebb istállótulajdonosok közül képviselve voltak a gróf Batthyányi Elemér, Blaskovich Miklós, Döry Jenő, Dréher Antal. Geist Gáspár, Eszterházy Miklós gr., Jankovich Gyula, Károlyi István gr., Lüczenbacher Miklós és Zichy Antal gróf versenyszinei. A tulajdonosok közül legtöbb szerencsével futtatott Geist Gáspár, a hires debreczeni félvértenyésztő, a kinek lovai az 5 verseny nap alatt több mint 23.000 koronát nyertek össze.

Jelesebb urlovasaink kivétel nélkül mind együtt voltak az alagi versenyeken; katonai részéről Lázár Béla, Horthy István, gr. Stahremberg, Miklós Aladár, gr. Batthyányi Gábor, gr. Pejacsevich stb. a rivilis osztályból gróf Spanochi, gróf Károlyi Gyula (a hires monoclis lovas) és Sréher Jenő. A lovasok közt Lázár Béla közbejött gyöngélkedése miatt gróf Stahremberg volt e meeting championja, a ki összesen 4 izben jött be lovával elsőnek. Három-három győzelmet arattak Lázár Béla, Horthy István, és gr. Károlyi Gyula. Két-két győztest lovagoltak: gróf Spanochi, gróf Pejacsevich Calin főhadnagy, Miklós Aladár stb.

A meeling legérdekesebb száma a harmadik napon lefutott nagy alagi akadályverseny volt. Az 5000 meteren lefutandó verseny 11.500 koronás dijáért 9 paripa pályázott A verseny nem várt meglepetéssel végződött, miután a két favorit „Solitaire" és „Olympia" verseny közben a gyilkos iramban letört Geist Gáspár 4 évese „Rubel" folyton vezetve 20 hosszal jött be elsőnek, második lett Dréher A. „Tex"-je mig a harmadik helyre gróf Eszterházy Miklós „Olympiá"-ja sántitva koczogott be.

E versenyben történt azon sajnálatos accidens, hogy Lázár Béla az első magyar urlovas Geiszt Gáspár „Viczá"-val a nagy kőfalnál fölbukott, s oly sulyos természetü belső sérüléseket szenvedett, a melyek következtében e tavaszon nem ülhet többet nyeregbe. — Tulzott azonban a fővárosi napi sajtó azon állitása, hogy Lázár Béla egyszer s mindenkorra kénytelen lesz visszavonulni a turfról nagyfoku idegessége miatt.

A teljes fölépülés eltarthat egy pár hónapig, de bizton reméllem, hogy a siófoki versenyeken Lázárt ismét nyeregben fogjuk látni. —

Érdekes száma volt még az alagi versenyeknek a rákosi-dlj, 8500 korona értékben. — Ezen gátverseny handicap 9 telivért csalt a zászlók elé, s Dréher Antal „Fex"-jének könnyü győzelmével végződött, mintán a favorit „Repkény" Schönborn gróf négy évesre az utolsó gátnál resszul ugrott és az iromból teljesen kiesett, s második helyét is csupán lovassa Williamson ügyességének köszönhette; harmadik helyre Geiszt Gáspár „Málcsi"-ja érkezett be.

E két nagy versenyen kivül még 27 kisebb jelentőségü fulám állott az alaki versenyek programmján, a melyekben versenydijakul összesen 68,500 korona fizetetett ki a nyertes istálló tulajdonosoknak.

E szép összeg mindennél ékesszólóbban bizonysága annak, hogy az „urlovasok szövetkezete" az országos lótenyésztés elöbbrevitelére mily üdvös hatást van hivatva gyakorolni.

R. P. D.

Levél.

A Bekecsalján, a székelységnek ezen egyik legerősebb központján Kossuth Lajos halálhire épen oly megrenditő hatást gyakorolt, mint mindenütt, hol csak magyarok laknak. Nyárád-Szereda és vidéke nemcsak érezte a gyászt, mely e pótolhatlan veszteséggel az egész nemzetet boritotta, hanem e gyásznak méltó kifejezést is kivánt adni. A nyárád-szeredai olvasó és társalgó-egylet e czélból közös értekezletre hivta össze a helybeli közmüvelődési és tüzoltó egyleteket. Ez értekezleten elhatároztatott, hogy a Budapesten történő temetéssel egyidejüleg gyászünnepélyt rendeznek, melyre a vidéket is meghivják. Egyuttal ez értekezletből a következő részvét-távirat küldetett: „Kossuth Ferencz. Turin.

„A székelyek szivén is átnyilallott a rengeteg csapás érzete, mely Kossuth Lajos nagy hazánkfia halálhirével egész Magyarországot gyászba boritotta.

„Épen azért a nyárád-szeredai társalgó-közmüvelődési- és tüzoltó egyletek nagy gyászt öltve az elhunyt családja előtt legmélyebb fájdalmukat és részvétüket fejezik ki.

A társegyletek nevében

Dr. Bogdánffi Miklós,
Szabó Lajos,
Csinádi János.

E táviratot Dósa Lajos ügyvéd szövegezte, s miután az értekezlet elfogadta, az emlitett egyletek elnökei által aláirva küldetett el.

Az előre elhatározott gyászünnepély a temetéssel egyidejüleg tartatott meg április 1-én. Már a kora reggeli órákban özönlött a szomszédos helyiségekből a nép Nyárád-Szeredába. Sőt a távolabb fekvő Kibéd és Makfalva is testületileg képviseltették magukat.

Aztán tiz órakor a harangoknak gyászzugása közben megindult az impozáns gyászmenet, és fekete zászlók alatt megkerülte a tágas főtért a reformátusok nagytemplomába vonult bé. Itt az orgona hangjai mellett fölzendült a hatalmas egyházi ének: „Tebenned biztunk eleitől fogva". Az énekben részt vett a gyülekezetnek minden egyes tagja, s igy az mint egy hatalmas imádság emelkedett fel az áhitat szárnyain a mindenhatónak trónusa felé, Az áhitatot még inkább növelte az ezt követő ima, melyet Szász Károly helybeli pap küldött fel az egek urához, ki Kossuth Lajost adta nekünk. Ima után a helybeli dalárda énekelt egy gyászdalt. És most az egész gyülekezet mély érdeklődése között Rákosi György Nyárád-Szentmártoni ref. pap tartott emlékbeszédet Kossuth Lajos felett. Beszédében feltüntette Kossuth Lajost mint az egész magyar nemzetnek eszményi alakját, kiben mindaz megtestesülve volt, a mi a magyar nemzetben szép, nemes, dicső és halhatatlan. A beszéd folyamán plásztikailag domborult ki Kossuth Lajos eszményi alakja, mint hazafi, mint ember és mint államférfiu. A hallgatók áhitattal tekintettek Kossuth Lajos dicsőültt alakjára és fennköltt érzések közt hagyták el a templomot dicsőitvén Istent, ki jó kedvében ajándékozta meg nemzetünket e hallhatatlan érdemü férfiuval.

A szabadban még Csinádi János és Staudner Mátyás tartottak beszédeket a sokaságnak, amaz rajzolván Kossuth érdemeit, emez saját költeményét szavalván el, melynek minduntalan vissza-térő gondolatját eme szavak képezték:

„Kossuth Lajos nincs meghalva."

Végre a közönség a szózat éneklése között csöndesen szétoszlott.

Megjegyzendő, hogy e gyászünnepélyen az egész intelligenczia részt vett kivétel nélkül testületilg. A Fehérvári-Hieronymi-Szilágyi féle rendeleten tettük tul magunkat, hogy mindnyájan egy testületben jelentünk meg mint a helybeli kaszinó tagjai. Csak nem lehet a nemzeti közérzületet elfojtani. „Koporsóból kitőr és eget kér." Ugy legyen.

Egy kaszinói tag.

A tordai sikkasztás.

A tordai sobánya hivatalban elkövetett sikkasztás ügyében a „M. H."-nak ujabban következőket irják:

A hónapok óta huzódó vizsgálatnak oka az, hogy a vádlottak főbünöse, Lőrincz István folytonosan ujabb és ujabb anyagot szolgáltat a vizsgáló irónak, csakhogy magát valahogy tisztázhassa. Elmondotta, hogy ez üzelmekben az elődjei, Rotter és Rátonyi mázsatisztek is jártasak voltak s ő velük is osztozkodott. Igy kénytelen volt a törvényszék a három letartóztatott hivatalnokhoz még egy más hivatalhoz áthelyezett tisztet is, Rátonyit, kihallgatni, kit kihallgatása után nyomban le is tartóztatott, mert Lőrincz vallomása igaznak bizonyult. A másik hivatalnok elhalt s igy ötödik letartóztatott eddig még nem kerül.

Lőrincz ugyan a volt főnököt Balázs Emilt ki 44 évig volt álami szolgálatban, szerette volna berántani, de raffineriája dugába dőlt, mert Balázs volt főnökhöz a gyanunak még árnyéka sem fér. Lőrincz különben volt már egyszer vizsgálat alatt, mert pénztárából fényes nappal elveszett 800 frt. De „bizonyitékok elégtelensége" miatt akkor ezért csak megfizetésre itélték, mit ő havonkint teljesitett is.

A letartóztatott Krémer főnök, Pirk pénztárnok és Rátonyi mázsatiszt mindegyik Lőrinczet vádolja és okolja, mert ő számitotta ki és vezette be őket a rendszeres csalásba, mit éveken át vittek s a mit most is nehéz lett volna felderiteni, ha tulságos és pazar költekezésük folytán a közfigyelmet magukra nem irányitják.

Lőrincznek nejét is rossz szemmel tekinti az egész város és csodálkoznak is mindenütt, hogy ez az asszony mindeddig vizsgálat alá nem került.

A vizsgálat az eladási bárczák és sókönyvi lajstromok átnézésével is igen huzódik, mert tiz évre visszamenőleg az összes tételek mind hamisak. A sóelárusitók kihallgatása is sok akadálylyal jár. A törvényszéki tárgyalást feszült érdeklődéssel várják nemcsak a városban, de az erdélyi összes pénzügyi és bányászati helyeken.

Az erdélyi történelemben párját ritkitja e monstre per, melyen az öt vádlott mellett közel 100 tanu fog szerepelni.

MINDENFÉLE.

Kolozsvárt, április 19.

— **Özv. gr. Teleki Domokosné** az erdélyi közélet egyik legtiszteltebb nőalakja tegnap d. u. fél négy órakor Kolozsvárt elhunyt. Teleki Domokosné grófnéval a humánus és honleányi erényeknek egyik legkiválóbb képviselője száll a sirba. A társadalmi élet, a humanus, a kulturalis intézetek, melyeknek megalapitója, teljes odaadással támogatója volt, egyenként gyászolják a lelkes tevékeny és nemes grófné elhunytát. Ő alapitotta Kolozsváron a nőegyesületet, alapitója, támogatója, fentartója volt számos intézetnek. A kiváló urnő betegsége tüdő gyuladás volt, halála váratlanul következett be. Nyugodjék békével.

— **Gróf Teleky Domokosné** haláláról kiadott gyászjelentés igy szól: Gróf Teleki Ilona, özv. gr. Bethlen Istvánné, a maga és gyermekei: István, Tima, Ilona, férjezett gr. Haller Györgyné és férje gr. Haller György s ezeknek gyermekei: Ferencz és Clementina mint unokák és dédunokák, Özv. br. Bánffy Györgyné, mint meny és fiai: gr. Teleki Domokos és gr. Teleky Géza, mint unokák; br, Vay Béláné és férje br. Vay Béla s ezeknek gyermekei és unokái; — özvegy gróf Teleki Sándorné, gyermekei és unokái; bernáthfalvi és földváry Földváry Elek, mint sógor; — valamint a közelebbi és távolabbi rokonok nevében mélyen megrendült szivvel és fájó lélekkel tudatja, hogy a szerető anya, nagyanya, dédanya és rokon római szent birodalmi széki özvegy gróf Teleki Domokosné szül. gr. Teleki Clementina életének 68-ik, özvegységének 18-ik évében, folyó hó 18-án, d. u. fél 4 órakor, tüdőlob következtében egy jobb hazába költözött. Kit emelkedett szellemeért, nemes tetteiért mindenki hálás tisztelettel környezett; ki áldott szivéből hozott élő jó cselekedeteket; ki szeretvén a jót, az igazat, a magasztost, csak áldólag hatott környezetére és azt felemelte az örök-szép világokba: ima maga is elment oda, hol ezeknek jutalma halhatatlanság. Övéi fájó szivvel, hulló könyv-

AZ „ELLENZÉK" TÁRCZÁJA.

1894. Április 19.

Érvénytelen.

C. SWERDNÁTÓL.

Az „Ellenzék" számára fordította:

AMICA.

XXXIII.

(Folytatás.) (83)

— Édesem, hogy elfehéredtél! Ugy nézel ki mint ha el akarnál ájulni. Milyen buta vagyok, hogy ilyen hosszasan tartóztatlak itten! Meg kellett volna mondanod, hogy nem tudod kiállani.

A hőség ártott?

— Azt hiszem, hogy az — mormogta Eszter, elfehéredett ajkakkal. Trixi, ha lehet menjünk már, künt a szabad levegőn jobban leszek.

Pepit otthagyva, hogy a kereskedő segéddel az adresszüket tudassa. Trixi rögtön karonfogta a cousinját, s csendesen mentek ki a bóltból, s beléptek a várakozó bérkocsiba. Trixi összehuzta egy kissé a szemöldökeit a mint a szép ruháit igazgatta.

— Bár inkább egy hansomot hozattunk volna — ezek a négykerekűek olyan utálatos szükek, de attól tartok, hogy Bolda nénit rögtön kitörte volna a nyavaja ha azt inditványoztam volna! Eszter, szinte azt kivánom, hogy bár ne jöttél volaa el velem; az a tegnapi ut a csatornán át téged is megviselt.

Reménylem, hogy az a buta Pepi nem marad hosszasan, nincs egyébb dolga csak az adressze megmondása! Ugy látszik, hogy még még most sem jön. Látod?

— Nem látom — válaszolá Eszter, bágyadtan előre hajolva a kocsi ablakához. Oh. Trixi.

E szavakat lihegve mondá és tetőtől talpig reszketve dölt hátra a kocsi szegletébe, vadul nézve maga elibe, nyitott ajkakkal, mint ha kiáltani akart volna, ha lett volna ereje hozzá.

Trixi önkénytelenül követte a cousinja vad tekintetét, a kövezeten egy pillanatnyi összecsoportulás volt, a kocsi ablaka előtt, a nélkül, hogy az emberektől tovább mozdulni tudott volna — és oly közel ahoz, hogy a kezükkel majd nem érinthették volna, ott állott egy szürke gyapju szövetbe öltözött szép magas, barna arczu, szelid de komoly kék szemü ifju. Ha csak a szegény Wilfred meggyilkoltatását követő reggelen a landsladroni lépcsőházban látott jelenetnek az emlékezete vezette volna Trixit, ugy bajosan ismerte volna meg Lockhart Briánt; de az Eszter felindulása és izgatottsága segitségére volt — és rögtőn felismerte. A következő pillanatban a tömeg elszakadt és Brián tovább ment, anélkül, gondolá Trixi, hogy közelétükről tudott vagy feléjük nézett volna.

Egy fuldokó kiáltás jött a kocsi szegletéből. Eszter elájult.

* * *

Latimer ezredes a reggeli szobának az ablakánál állott és doktor Macgregorral beszélgetett midőn a bérkocsi az ajtó elibe hajtott.

A doktor kinek a bankban szép vagyona volt, az ő áldott jó kedályével, jó étvágyal, tiszta lelkiismeretével és semmi dolgával, igen kellemes, vidám és kényelmes életet folytatott és volt ideje elég mit a barátaival tölthetett. Tudva, hogy az ezredes és a családja vissza tértek, villásreggelire betért hozzájuk, s a barátja szives meghivását, hogy menjen velük és maradjon Landsladronban, éppen most fogadta el. A bérkocsi megállása félbeszakitotta a társalgást és mind a ketten kimentek a lépcsőházba.

A két leány együtt lépett a házba, Eszter a cousinja karjára volt támaszkodva, mint ha a lábai alig birnák testénnk a sulyát. A doktort nem látszott észre venni és midőn az atyja aggályos kiáltással és kérdéssel sietett elibe, görcsős vonaglással fordult el tőle és Trixihez simult.

Édes gyermekem, mi bajod? — kérdé az ezredes nyugtalanul.

A karjai közzé vetette volna, hogy támasza legyen de Eszter visszahuzódott tőle; — és Trixi gyorsan közbeszólt.

— Eszter nem érzi jól magát — mondá. A hőség megártott neki. Kérem ne háboritsa most őtet azzal, hogy beszéltesse, vagy beszéljen hozzá — csak betegebbé tenné. A szobájába kell, hogy menjen, neki csendességre és nyugalomra van szüksége.

Édesem — sugta gyorsan — engedd, Pepi felmenjen veled. Megmagyarázom nekik és rögtön követlek — ha nem bánod. Ne félj, senki sem fog háboritani. Pepi, lesz szives Latimer kisasszonynak segiteni? — félek, hogy egyedül nem tud felmenni a lépcsőn.

Pepi szolgálat készséggel lépett oda. És Eszter, a nélkül, hogy a fejét felemelte, vagy egy szót szólott volna, a Pepi vállára nehezülve, lassan ment fel a lépcsőkön.

Trixi megfordult, s magossan tartva a fecskéjét, határozott s majdnem hadat izenő kifejezéssel az arczán ment a reggeli szobába; az Ezredes és Macgregor követték.

— Édesem, mi a baj? — Mi történt Eszterrel? — kérdé az ezredes rögtön és aggodalommal.

— Elájult — ennyi az egész!

E rövid válasszal Chenoweth kisasszony kezet szoritott Doktor Macgregorral, és Latimer ezredesre nagyon szigoru és vádló tekintettel nézett.

— Elájult? — kiáltá az ezredes nagy lelki felháborodással. És mi okozhatta azt? Te azt mondod, hogy a hőség?

— Azt mondtam — válaszolá Trixi hidegen. De nem az volt az oka. A férjét látta — ezért ájult el!

— Lochart urrol beszélsz? — kérdé az ezredes fagyosan.

— Ő rajta kivül nincs senki akit érthetnék, vagy van? — kérdé Trixi összehuzott szemöldökkel.

Nem tudtam, hogy van. Én Lockhart urat értem; és a férjének nevezem, mert a férje, és még két hónapig az lesz!

Éppen a kocsi ablaka előtt ment el és a mint Eszter meglátta oly iszonyu hörgés szerü kiáltással dőlt hátra, mintha meg akarna halni és aztán elájult. És bármit mondjon vagy tegyen ön' vagy bármennyire haragudjék, — folytatá a leány bátran, tágra nyitott kihivó szemekkel nézve az ezredes haragtól elsáppadt arczára — én azt mondom, hogy Eszter szégyeli — és méltán szégyenli — azt a becstelen eljárást a mit a férjével szemben elkövetett és hogy a szive e miatt s a férje iránti szeretetből a megszakadásig fáj! Szenttül hiszem, hogy ha visszavonhatná azokat a szavakat, inkább lenne a Lockhart felesége mint egy királyné, de nevetséges büszkesége nem engedi azt tenni. És azt is hiszem — kiáltá Trixi zokogását visszafojtva — hogy ő soha sem lett volna oly gyenge, vagy oly gonosz, ha ön nem befolyásolta volna és reábeszélésével nem keményitette volna meg!

— Azt hiszem, hogy ha majd egészen megszakitja a leánya szivét, vagy jéggé változtatja, majd csudálkozni fog, hogy vajjon az miképpen történhetett meg! És én azt hiszem — folytatá egy másik elfojtott zokogással, s az egyik kis lábának indulatos dobbintásával — hogy ha ő merné azt tenni, ugy ő Landsladront és minden egyebet szélnek eresztene és elszökne — és visszamenne a férjéhez és a térdein kérné, hogy vegye vissza magához őt! És Bolda nénivel együtt mind a ketten megérdemelnék, hogy ennek a rut delognak ez legyen a vége! Szivemből kivánom, hogy bár volna Eszternek elég lelki ereje azt tenni!

— Bolda — kiáltá az ezredes, a rémülettől és dühtől elfehéredve — hogy merszel velem igy beszélni? Elment az eszed? Azt kérdezem tőled, hogy hogy mered az én jelenlétemben a cousinod nevét annak — annak az embernek a nevével egyesiteni?

Az ezredes modora, hangja, tekintete, szavai és taglejtései olyanok voltak, a milyent talán egész életében sem használt nővel szemben.

És ez arra késztette Trixit, hogy azt a komoly méltóságát vegye fel, mi meg volt benne, ha a szükség kivánta, de ritkán — legfeljebb egyszer egy évben alkalmazta. Szép kis barna fejét büszkén vetette fel.

— Latimer ezredes, bocsásson meg — mondá hidegen — de kénytelen vagyok önt figyelmeztetni, hogy én nem vagyok ahhoz szokva, hogy azt kérdezzék tőlem, hogy valamit hogy „merek" tenni. Sajnálom, hogy az igazság oly kellemetlen önnek, hogy indulatba jön és ily teljesen megfeledkezik magáról. Talán megengedi, hogy most itt hagyjam.

S a kis lady olyan méltósággal ment ki a szobából, a mennyit öt lábnyi és fél hüvelyknyi magassága megengedett. Távozása után hosszu csendesség következett. Latimer ezredes az ablakhoz ment, ott állott s halványan és még mindig haragosan nézett ki.

Végre doktor Macgregor megszólalt, de nem nézett fel a Magazinról, melyet az asztalról felvett.

(Folyt. köv.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

nyek között veszik körül ravatalát s áldják az istent, hogy őt adta; és tőle várják az enyhülete t, hogy őt elvette. Béke lengjen áldott porain! Földi részei folyó hó 20-án délután négy órakor, belközép-utczai 1. sz. alatti saját házától rövid halotti könyörgés után Gernyeszegre szállittatnak, és ott f. hó 21-én, d. e. 11 órakor fognak a családi sirboltba, férje és fia hamvai mellé örök nyugalomba helyeztetni. Kolozsvárt, 1894 április 19.

— **Özv. gróf Teleki Domokosné** szül. Teleki Clementina grófnő elhunytában az E. M. K. E. Kolozsvár városi választmánya sok évi buzgó és önfeláldozó elnökét, utóbb diszelnökét vesztette el. A grófnő egyik lelkes gyüjtője és alapitója volt az egyesületnek. Mindjárt legelején és később nevével és sok fáradozással hozta egybe és létesitette a kolozsvári nőválasztmányt, mely az egyesület székhelyén mintaszerü működést mutatott fel. 1887. decz. 23-án a városházán tartott nagy nőválasztmány alakuló gyülésén, a melyen Kolozsvár legelőkelőbb hölgyközönsége kivétel nélkül jelen volt, lelkes, szép beszéddel nyitotta meg az ülést. A grófnő vezetése alatt szervezkedtek a kerületi nőválasztmányok, tartattak az emlékezetes redutestélyek, melyen Benickyné Bajza Lenke, Gyarmathy Zsigáné, Ágai Adolf dr. stb. vettek részt. A grófnő nyerte meg Zichy Gézát is nagy hangversenyére, melyen Bölönyiné — Nedeczky Ferike urnő, Pataky Ottilia k. a. is közreműködtek. Elnöklete alatt tartatott a szinházban az a nagy Emke-bál, mely évek óta először frissitette fel a szinházi bálokat és melyre megjelent a régi hagyományok szellemében az egész erdélyi rész előkelő közönsége. Ez a bál a Thán Mór-féle kép kisorsolásával együtt 5440 frt 92 krt jövedelmezett. A következő évben Pataki Ottilia k. a. közreműködésével a nemzeti szinházban előadatta Hunyady Lászlót stb. A grófnő rendezései alkalmával oly lelkiismeretes és buzgó volt, hogy még a jegyeket is maga árusitotta, a pénzeket kezelte; szalonja állandó E. M. K. E.-gyülések szinhelye volt. Kolozsvári Emke-szereplése alkalmával vendége volt Zichy Géza gróf is. — Halála hirére a kolozsvári választmány vezetősége az Emke főtitkári hivatalában azonnal összejött; kimondotta a ravatalra gyászkoszoru helyezését; a temetésen küldöttségileg megjelenést és hogy a választmány, mely annyiszor fejezte ki köszönetét az elhunyt grófnő iránt, részvétét és gyászát jegyzőkönyvileg fejezze ki. Az Emke kolozsvári választmányának tagjai fölkéretnek, hogy a temetésen testüleg vegyenek részt; jelvényül gyopár virág szolgáland. A grófnő mind disz-elnök mind végig a legmelegebben pártfogolta az E. M. K. E.-t és főrésze volt abban, hogy az elnökséget helyette méltó utód gr. Bánffy Zoltánné Teleki Erzsébet elfogadta.

— **A kolozsvári márczius 15-iki bizottság Kossuth Ferenczhez.** A kolozsvári márczius 15-iki bizottság Kossuth Ferenczhez a következő részvét iratot intézte:

Mélyen tisztelt Hazafi!

A Kossuth-családot lesujtó csapás fájdalmasan sujtotta a magyar nemzetet is. Mi is részt óhajtunk venni a fájdalomban, de nem akarunk vigasztalni. A gyászolók nem vigasztalhatják önmagukat, mi pedig, Kossuth Lajos halála által gyászolók, keservesek vagyunk. Részesei vagyunk a magyar nemzetet Kossuth Lajos halálával ért pótolhatatlan vesztességnek s a megdicsőült családját ért csapást, mint a nagy nemzet családtagjai, mi is sajogni érezzük kebelünkben.

A kolozzvári márczius 15-iki bizottság mely mint ilyen a szabadság, egyenlőség és testvériség Kossuth Lajos által proclamalt nagy eszméi cultusának fenntartására és terjesztésére, elsőül alakult meg az országban, a Kossuth Lajos nevéhez fűződő dicső történelmi mult emlékei hagyományozásul, nagy eszméi letéteményessének tekinti magát az erkölcsi solidaritásnak őt az általános nemzeti érzülethez csatoló kötelékeit tépné szét akkor ha nem érezné vesztesnek magát Kossuth Lajos halála által, ha nem kérne részt abból a fájdalomból, mely a halálban az Ő szeretettei szivét sebesitette meg.

Vesztesek vagyunk mi — mélyen tisztált hazafi — és ha a nagy csapásban némi enyhülést adhat, Önnek is szereretve tisztelt családjának az a tudat, hogy azt az egész müvelt világ vallja magáénak, ugy fogadja el tőlünk is ennek kifejezését, melyre a nagy halott halhatatlan érdemei iránti hálának és kegyeletnek minden magyar hazafival közös érzülete jogait.

A mi működésünk az erdélyi részek fővárosában hivatva van oltárt emelni a hazafias közszellemnek, hogy az oltáron a dicső mult örök emlékezetének Vesta lángja égjen kiolthatatlanul.

Ám azt a szikrát, melylyel a lángot felgyujtanunk sikerült, Kossuth Lajos szellemétől kaptuk.

És ha enyhülést keresünk a fájdalomban, melyet prófétánk, apostolunk, vezérünk halálán érezünk, ugy azt abban az igazságban találjuk meg, hogy az Ő fényes szelleme világitani fog a siron tul is s hogy valamint a fatörzs, tovább folytatja életét hajtásaiban, ugy a phizicai megsemmisülés daczára is tovább él egy hálás nemzet örök emlékezetében, mely elé egy egész országgal együtt mi is jogosult bizalommal és büszke nemzeti önérzettel tekintünk.

Fogadja tőlünk mélyen tisztelt Hazafi szivesen ez őszinte szivből jövő érzelmeink nyilvánitását, melylyel maradunk a kolozsvári márczius 15-iki állandó bizottság nevében hazafias tisztelettel Deáky Albert s. k. biz elnök. Váradi Aurél s. k. biz. jegyző.

— **Szilágyi Etele koszorui.** Az elhunyt egyetemi tanár ravatalára helyezett koszoruk szalagjain a következő feliratok voltak olvashatok.

„A F. I. tud. egyetem orvosi kara:“ „szeretett kartársának“.

„Az orvostanhallgatók:“ „feledhetetlen tanárunknak“.

„Az orvostanhallgatók segélyegylete:“ „Alapító tagjának.“

„Az orvoskari tanársegédek és gyakornokok:“ „Szilágyi Etének“.

„A budapesti testvér egyetem tanártestülete:“ „Dr. Szilágyi Etének.“

„A Kolozsvári egyetem tanártestületi:“ „Dr. Szilágyi Etének.“

„A Károlina orsz. kórház:“ „Szilágyi Ete tanárnak.“

„A butapesti m. kir. tud. egyetemi szemklinika:“ „Dr. Szilágyi Etének.“

„Paynar család:“ „feledhetlen bátyjuknak.“

„Bartos Gyula és családja:“ „Szilágyi Etének.“

„Bartos Gábor és felesége“.

„Dr. Mezei Sándor:“ „Szilágyi Etének“.

„Högyes Endre“ elr. budapesti egyet. tanár: „Kedves barátjának“.

„Szacsvay Dénes és neje:“ „A felejthetetlen jó barátnak.“

„Özv. Lukács Györgyné és gyermekei“ „Etének.“

„Dr. Kánicz Ágoston.“

— **Közlekedési akadályok** a belhid utczába Kolozsvárt a hid utcza hid lebontása következtében nem csak a szekér közledést, hanem a gyalogjárást is elzárták a közönség elől. Ennek következtében a főtérről csak nagy kerülővel lehet jutni a Széchenei térre. A közönség érdekéből kifolyolag ki kell jelentennünk, hogy ez nem helyes. A tanács utasitsa a vállalkozót arra, hogy addig a mig kiépül a vashid gondoskodjék a hid egyik oldalánál egy-egy palló létesitéséről, a melyen a Szamoson keresztül azok, a kiknek dolguk van, akadály és idó vesztegetés nélkül közlekedhessenek a Széchenyi térre. Különösen a Széchenyi téren és a hidelvi részekben lakókra nézve kellemetlen ez az állapot, mert a posta hivatalhoz és a főtérre, csak nagy kerülő uton tudnak jutni.

— **Hegedüs Ferencz** kir. tanácsos, ki a pénzügyminiszteriumba mint emlitettük, osztálytanácsossá neveztetett ki, a kolozsvári pénzügyigazgatói állásától folyó hó 23-án fog megválni. A helyébe kinevezett Soovári Ferencz pénzügyiigazgatónak — ki Kolozsvárra a estéli gyorsvonattal érkezett meg, már e hétfolyamán átfogja adni a pénzügyigazgatóság vezetését. — A pénzügyi tisztviselők ez alkalomból távozó főnökük tiszteletére, folyó hó 21-én a Központi szálloda emeleti éttermében bucsubankettet rendeznek.

— **A nyugdijasoknak.** A kolozsvári pénzügyigazgatóságnak czélszerütlen elhelyezéséről emlékezett meg egy alkalommal az Ellenzék. Az igazgatóság számvevőosztálya ugyan is a pénzügyi palota II-ik emeleten volt elhelyezve, a hová minden hónapban a nyugdijasoknak — kiknek száma a 300-t meghaladja — nyugtáiknak folyósitása végett, felfáradniok kellett. E felszólalásra Hegedüs Ferencz kir. tanácsos, pénzügyigazgató, ki a közönség érdekeit is szivén hordja, a földszintén levő magán lakások bérlőinek a lakásokat folyó april hó 1-ére felmondotta és a számvevőosztály eddigi helyiségeit a kataszteri igazgatóságnak bocsátott át, s a számvevő oszt. a földszintre a m. kir. adóhivatal szomszédságába helyezte, mely a napokban oda már le is költözött.

— **Kossuth szoborra.** A Történelmi Lapok gyüjtéséhez a következők járultak: Rajkai Fribeisz Gyula m. k. erdő számvizsgáló Apatinból 3 frttal, K. J. 5 frttal, K. J.-né 5 frttal, Kisfaludi Lajosné koszorura adott összege 1 frt. Spaller Károly koszoru összege 1 korona, Kovács Alberné 1 frt. összesen 31 korona. A kolozsvári kereskedelmi bank 2082 számu könyvben ez adományok gyümölcsözés végett elhelyeztettek. Az eddig befolyt és takarék pénztárba tett adományok összege **124** korona **80** fillér. Az adományok a Történelm Lapokba is átvétetnek.

— **Eljegyzés.** Hiemesch Frigyes az osztr. magy. bank kolozsvári fiókjának hivatalnoka eljegyezte, Ádám Károly brassói ügyvéd bájos és szeretetreméltó leányát Irént. Áldást és szerencsét kivánunk a kötendő szép frigyhez.

— **Egyetemi Köri gyülés.** Az Egyetemi Kör választmánya folyó hó 21-én, szombaton délután 6 órakor gyülést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghivjuk. Tárgysorozat: 1. Elnöki előterjesztések. 2. Tisztviselői jelentések. 3. Inditványok és interpelláeziok. Kolozsvárt, 1894. április 19-én Kövesdi Boér Elek. e. i. elnök, Grátz Gusztáv e. i. főtitkár.

— **Gazdász majális.** A kolozs-monosteri m. kir. gazdasági tanintézet hallgatói az idén is megtartják szép és kedélyesnek igérkező tavaszi mulatságukat. A rendezőség Albach Géza elnöklete alatt má: megalakult.

— **A kolozsvári egyetemi ifjuság Szilágyi Dezsőnél.** A kolozsvári tudomány egyetem polgársága nevében tegnap délután dr. Szilágyi Ete tanár temetése után héttagu külköttség tisztelgett Szilágyi Dezső igazságügyminiszternél, mint az elhunyt testvérbátyjánál, hogy részvétét kifejezze. A miniszter fél öt órakor fogadta a küldöttséget, közvetlenül elutazása előtt. A küldöttséget Herepei Iván diákszövetségi elnök vezette; tagjai voltak: Boér Elek egyetemi köri elnök, Soó Rezső jogász-segélyegyleti elnök, Knörr Ferencz diák-szövetségi előadó, Ferencz József diák-szövetségi titkár és Grátz Gusztáv egyetemi köri főtitkár. Az ifjuság részvétét Herepei iván tolmácsolta.

— **Elite — majálissá** lesz minden valószinüség szerint az egyetemi kör ez idei majálisa. A tegnap este tartott rendező bizottsági gyülésen megalakult a bizottság tisztikara a következő módon: Elnök lett Herepei Iván, alelnökök: Sigmond Emil, ifj. Ferencz József és Kacsóh Pongrácz, titkár: Grátz Gusztáv, jegyző: Kozma Endre, pénztárnok: Krenner F. Miklós és pénztári ellenőrök: Olescher Emil és Herczegh Béla. A bizottság a legnagyobb buzgalmat fejti ki arra nézve, hogy a majális minél ssebben sikerüljön. A mozgalom már nagyban folyik és előreláthatólag rövid idő alatt minden elő lesz készitve. A városban is nagy érdeklődés mutatkozik a majális iránt.

— **Halálozás.** Gyászlapot vettünk, mely tudatja, hogy Pap Márton alsó-járai gyógyszerész, folyó évi april. hó 18-án reggel 3 órakor, életének 31-ik évében, hosszas szenvedés után Kolozsvárt meghalt. Temetése ma délután volt.

— **A gyalui havasokra.** Vezető ut mizeriái tárgyában ismét panaszt vettünk. Ez már a harmadik panasz, a melyet ezuttal a kereskedelmi miniszter Bethlen András gr. és a megye alispáni hivatalánnk figyelmébe ajánlunk kiknek egyképen érdekükben áll, hogy Kolozsvár közelében ez üdülő helyek rosz utak miatt ne legyenek a világtól elzárva. A most hozzánk érkezett panasz levél azt mondja, hogy e jelentékeny viczinalis utak karban tartásának vezetésére minden pályázaton kivül egy mészáros mestert neveztek ki, kinek sem elemi sem szakképzettsége a husvágáson kivül más nincsen. Hogy elejét vegye a főszolgabiró minden későbbi változásnak, az illető mészárost az utmesteri teendőkre, e hó 14-én fel is eskette. Szükséges volna, hogy a gyalui havasokra a vezető utak dolgában mind a miniszter, mind az alispáni hivatal beleszóljon, mert igy az állapotok nem maradhatnak.

— **Kossuth-nóta és a jókedvü önkéntesek.** Tegnapelőtt este nagy föltünést keltett az Arany János-utczában egy lassan haladó kocsi, melyben négy jókedvü tüzérönkéntes lelkesedéssel dalolta a Kossuth-nótát, Mikor a kocsi kiért a váczi körutra, egy hamarjában összeverődött névcsoport lelkesen megéljenezte a derék tüzérönkéntesek. De a szegény katonák valószinüleg megadják az árát hazaszeretetük ilyetén nyilvánitásának, mert egy éppen arra menő közös-hadseregbeli százados leszállittatta őket a kocsiról s maga ment velük az Ujépületbe, a hol aztán átadta az őrségnak. Kiváncsian de egyben szomoruan is várjuk, hogy milyen büntetést fognak kapni szegény katonák, kiknek tilos a Kossuth-nóta. Annál is inkább várakozással tekintünk az eset következményei elé, mert az Ujépület egyik auditora Grumlik, még pár nap előtt azt sem tudta, hogy ki volt Kossuth Lajos.

— **Egy hulla szivének elégetése.** Borzalmas esetről értesitenek Biharmegyéből: Denucz Mitru 29 éves, nős grossi volt lakos a folyó évi január hó 9-én jobb létre szenderült. Annak rendje és módja szerint el is temették. Lassankint azonban arról kezdtek beszélni a községben, hogy Denucz Mitru éjjelenkint mint kisértet feljár a sirból, ellátogat a saját házához, itt a padláson, a konyhában, a szobában rendezget. Ezt „látták“ gyermekei s özvegye; megfordult Forkucza Melenti házában is, itt a padláson járt nagy dörömbözéssel. Elhatározták tehát özvegye, Pulyák Floare és testvére Denucz Tógyer, az elhunyt nyugalmát visszaszerzik. Ehhez képest a napokban fényes nappal mintegy 25 en kimentek a temetőbe itt Denucz Mitru sirját felbontották, a hullát onnan kivették s Irimie Onyikie egy régi lándzsával a hulla mellét felvágván, abból szivét kivette, s az előre már elkészitett tüzön azt megégette s igy megszenesedve ujra visszatette s visszahelyezték ezután a hullát is a knporsóval együtt a sirba.

— **Kossuth sógorának sirja.** A székesfehérvári Szent-Háromság-temetőben pihen Kossuth Lajosné fivére, Meszlényi Rudolf; sirja felett magas márvány-obeliszk áll e felirattal: „Meszlényi Rudolf. Meghalt 1848. január 2-án, életének 32-ik, boldog házasságának 7-ik évében.“ Alatta pedig — állitólag Kossuth tollából — a következő sirvers olvasható:

„Átalakitásán fáradtál drága hazádnak,
Átalakulnod miért kelle hazádnál előbb?
A haza szabad lett, s te mint lepke repültél,
A menynek hirül adni, hogy itt a tavasz.
„Meghaltál te, hogy élj bennem, én meg élve maradtam,
Hogy kebeled nélkül élve is halott legyek.“

— **Istentisztelet.** Az izraeliták husvétja alkalmából f. hó 21. és 22-én, szombaton és vasárnap délelőtt tiz órakor magyar egyházi beszéddel egybekötött ünnepi istentisztelet lesz.

— **A korondi gyógyvizből**, melyet az utóbbi időben a külföldi és főleg a gleichenbergi vizek helyett különösen a fővárosi orvosok sürün rendelnek idült gége légcső és tüdőhurut, emésztési szervek, idegbajok stb. ellen, most Kolozsváron is rendeztek be raktárt a Hirschfeld Sándor üzletében. E viz mellett kitünő ajánló levél az, hogy nem csak tisztán élvezve nagyon kellemes, ittal, hanem borral vegyitve az első rangu ásványvizek mellett igyekszik mind inkább tért foglalni.

— **Mit hagyott Kossuth fiainak?** Kossuth Lajos életének és halálának évszámait, 1802-|-1894. ha összeadjuk, kapunk 3696 számot. Ez összeget ha elosztjuk két részre 3696 : 2 = 1848, vagyis azt az évszámot kapjuk meg, a melyet Kossuth fiainak és a nemzetnek örökség képen hagyott.

— **Kossuth két angol levele.** Kossuth Lajos halála, mint az utóbbi hetek hirlapi tudósitásaiból láttuk, nemcsak Erópában, de az egész müvelt világban igaz és mély részvétet keltett. A külföld államai közül különösen impozáns módon nyilvánult a a kegyelet az északamerikai Egyesült-Államokban, melyeknek minden nagyobb városában méltóan áldoztak Kossuth emlékének. Ma az Uticzában alig (50.000 lakossal biró város New-York államban) megjelenő The Uticza Daily Pess czimü lap april. 4-iki számát kaptuk kézhez, mely Kossuth Lajos két angol nyelven irt érdekes és szép levelét közli a szabadság nagy apostolának halála alkalmából. Mindkét levél Edvin Hunt tanárhoz van intézve. Az első 1874 január 29-én Turinban kelt, és benne Kossuth gyönyörüen irja le, hogy miként talált örömet és vigasztalást a természettudományokban, mikor az életben és az emberekben oly keserüen csalódva elhagyta hazáját és a külföldön élt. A második levélben, melyet Colegno al Baraccone mellett volt kis házából irt megköszöni azokat a növénygyüjteményére nézve becses száritott virágokat, melyeket Edvin Hunttól kapott, és arra kéri őt, irná meg neki, hogy miféle módszert követ a növények préselésénél hogy oly szépen konzerválni tudja őket. Ez levél 1874 deczember 14-én kelt. Edvin Hunt teljesitette is a nagyhazafi kivánságát, a ki folytonosan nagy hálával emlékezett meg a derék amerikai tanárról, mert az ő általa ajánlott módszernek köszönhette, hogy növénygyüjteményének legnagyobb része még ma is oly pompásan van konzerválva, mintha teljesen friss volna. Az érdekes két levél csak nem egy teljes hasábot foglal el az emlitett amerikai ujságban.

— **Hunyadi János vára.** Zimony város mellett, a Hunyadi-hegy csucsán, romjaiban hever Magyarország egykori kormányzójának, Hunyadi Jánosnak vára, amely dicső csatáinak kiinduló pontja, s halálának helye is volt. A Hunyadi-várral ez ideig mitsem törődött a magyarországi müemlékek orazágos bizottsága, sem pedig a történelmi társulat, hanem teljesen átengedte a pusztulásnak. A várrom környékén lakók több évtizeden keresztül szabadon bontották a vár falait s az igy nyert kőanyagból épitették fel saját házaikat és egyéb épületeiket minaddig, mig fel nem hivták e barbarizmusra Zimony város tanácsát, pár év előtt elzáratta a váromokhoz vezető utat, s azóta ott állanak a romok gazdátlunul, elhagyottan. A millenium történelmi bizottságának figyelmére érdemesek a Hunyadi-vár romjai; ha a várból megmaradt keleti és déli bástyákat megóvják a megsemmisüléstől, egy felállitandó Hunyadi-szobor számára kiválóan alkalmas hely lenne ennek a várnak az udvara, ahonnan Hunyadi János nem egyszer indult törökverő hadjáratairа.

— **Legfőbb ideje.** Egy üzletbe beállit egy hordár s egyenesen a tulajdonoshoz fordulva, nagy titokban kérdi tőle: hány éves?

— Harmincz, de mit akar ezzel?

— Instálom alásan, a ténsurral álmodtam az éjjel s szereretném a numerusát a lutriba tenai:

— Mondja csak, hordár, — kérdé tőle az üzlettulajdonos, — mit álmodott rólam?

— Hát azt álmodtam instálom, hogy a ténsur felkötötte magát egy szegre itt az üzletben. Mikor ide belépve, meglátam az urat a szegen lógni, szörnyü csodálkozás fogott el. Ezt észrevette a nagysága s rám kiáltott . . .

— Nos mit kiáltot?

— Hát hogy ne tátsam a számat, hisz a legfőbb ideje volt már, hogy a ténsur végre-valahára felkötötte magát.

— **Ujabb bomba Párisban.** Kedden délután a Diderot-boulevardon a rendőrbiztossági épület előtt egy bombát vetettek el sajátságos módon. Egy ur egy egyfogatu kocsin jött, melyet maga hajtott. Hirtelen leszállott, elhelyezte a bombát, aztán felugrott a kocsira és elhajtatott. A bomba azonban nem robbant fel. A rendőrök nagy óvatossággal elvitték a laboratóriumba. Azt még nem tudják, hogy komoly merényletről van-e szó. A tettest ugyan üldözik, de még nem fogták el.

— **Az Egyesült Államok részvétirata a Kossuth-családhoz.** Megemlékeztünk arról a határozatról, melyet az Egyesült Allamok szenátusa Kossuth Lajos halála alkalmából hozott. A szenátus ezen határozatából folyólag Stevenson, az E. Á. alelnöke részvétiratot intézett Kossuth fiaihoz, melynek szó szerinti forditása igy hangzik:

Az Egyesült Államok Szenátusa.

1894. márczius 26.

Kossuth Lajos családjához!

Báter vagyok önöknek azon határozat másolatát elküldeni, melyet az E. Á. szenátusa 1894. évi márczius 22-én hozott.

A szenátus óhajára tiszteletteljes részvétemet fejezem ki ama nagy veszteség alkalmából, mely a hires hazafi és szabadsághős halála által önöket és az egész világot érte. Az Egyesült Államok népe még emlékszik 1851. évi látogatására és a mély tisztelet és bessülés, melyet irányában kifejezett még ma is él szivében. Ő habár egy idegen és távoli ország polgára volt, nyelvünket ugy értette, mint anyanyelvét. Rendkivüli szónoki képessége irodalmunk kineseire nagy és állandó hatással volt. Vigaszunkra szolgál arról bizonyságot tehetni, hogy az alkotmányos szabadságnak — az ő ügyének és a mi ügyünknek — — élete utolsó pillanatáig hive maradt.

Van szerencsém a legnagyobb tisztelet-maradni

A. E. Stevenson,
az E. Á. alelnöke.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék“ eredeti táviratai.)

A polgári házassági javaslat.

Budapest, ápril. 19.

A polgári házassági törvényjavaslatot ma jegyzőkönyvileg hiteles tették és átküldik a fórendiháznak, hol hétfőn kezdik meg tárgyalását.

Házassági törvényjavaslat a fórendiházban.

Budapest, ápril. 19.

A fórendiháznak ma küldték át a polgári házasságról szóló törvényjavaslatot.

A javaslat ápril. végén kerül a fórendeknél tárgyalás alá.

Hétfőn csak a közjogi és a törvénykezési bizottság tárgyalja.

Mező-rendőri törvényjavaslat.

Budapest, ápril. 19.

A képviselőház által visszaküldött mező-rendőrségi törvényjavaslatot a fórendiház módositásával elfogadták.

Millenium.

Budapest, ápril. 19.

A képviselőházban tárgyalás alá került a millenium megünneplésére vonatkozó törvényjavaslat.

A javaslatot Dokus adta elő s Ugron, Thaly, Zichy Jenő gr. és Wekerle hozzászólása után elfogadták.

Albrecht főherczeg beteg.

Budapest, ápril 19.

Schönfeld báró bécsi hadtest parancsnokot, kinevezik Albrecht főherczeg adlatusává.

A kinevezésre Albrecht gyöngélkedése szolgáltatot okot.

A német császár Kóburgban.

Budapest, ápril. 19.

Vilmos császár tegnap délután Karlsruhéból Kóburgba érkezett Viktoria Melitta szász kóburgi herczegnő esküvőjére.

A császárt számos fejedelmi vendég várta a pályaudvaron a honnan ágyu lövések és harangzugás közt vonult be.

Hir szerint Vilmos császár ma proclamálni fogja a trónörökös nagyherczeg és Alice herczegnő esküvőjét is.

Nemzeti szinház.
Kolozsvárt, péntek, április 20-án, 1894.
Császár Imre vendégfellépével:
KÖZÖNYT KÖZÖNYNYEL.

Felelős szerkesztő:
BARTHA MIKLÓS.
Segédszerkesztő és kiadólaptulajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Sz. 7439—1894. 388. (1—1)
tan.

Árlejtés utcza öntözésre.

Kolozsvár főbb utczáinak és tereinek az 1894. évi tavaszi és nyári időszakban leendő öntözésére ezennel árlejtés hirdettetik.

Felhivatnak vállalkozni kivánók, hogy zárt irásbeli ajánlataikat **folyó hó 23-ig** a városi Tanácshoz czimezve adják be.

Az ajánlathoz a május—szeptemberi öt havi időszakra igényelt munkadij 5%-ba mellékelendő bánatpénzképpen, annak kijelentésével, hogy ajánlattevő az árlejtési és szerződési feltételeket ismeri s magát azoknak aláveti.

Az ajánlatok fölött a Tanács határoz.

Az elfogadott ajánlattevő bánatpénze biztositékul beantartatik.

Ajánlat társaságban csak egyetemleges kötelezettséggel tehető.

A szerződési feltételek a Tanács 7. sz. irodájában megtekinthetők.

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsának 1894. évi április hó 13-án tartott üléséből.

Albach Géza,
polgármester.

Sz. 590—1894. tlkv. 387. (1—1)

Árverési hirdetményi kivonat.

Az oklándi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság, közhirré teszi, hogy Udvarhelymegye összesitett árva pénztár végrehajtatóknak ifj Gáspár Ferencz végrehajtást szenvedő ellení 160 frt tőke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében az oklándi kir. járásbiróság területén levő bibarczfalvi 109. számu tjkvben foglalt A + 255 hrsz faház 160 frt 255 hrsz kert 29 frt 692|2 hrsz kaszáló 2 frt 795 hrsz szántó 9 frt 1250|1 hrsz szántó 10 frt 1508a hrsz kaszáló 1 frt 1628 hrsz szrntó 8 frt 1746 hrsz legelő 8 frt 1788 hrsz szántó 7 frt 2186|2 hrsz szántó 16 frt 2224 hrsz szántó 2 frt 2674 hrsz szántó 2 frt 2807|1 hrsz kaszáló 4 frt 2832|2 hrsz 12 frt 3148 hrsz hrsz kaszáló 5 frt 3210 3213 3214 3215 hrsz kaszáló 8 frt 3719|2 hrsz szántó 6 frt 4271|1 hrsz szántó 5 frt becsárban, vagyis összesen 321 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a iennebb megjelölt ingatlanok az **1894. évi Julius hó 4-ik napján délelőtti 10 órájakor** Bibarczfalva község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a biróságnál elöleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóságtól.

Oklándon, 1894. évi márczius hó 23. napján.

Dr. KARL,
kir. aljbiró.

Hirdetmény.

Alólirt igazgatóság tudatja, hogy a Bibarczfalvi Borhegyi **ásvány-forrás** bérletének ideje 1894. év deczember 31-én lejár; ezen forrás ugyanezen időtől 10 egymásután következő évekre, tehát 1894. év deczember 31-től ujólag haszonbérbe fog kiadatni **f. év junius 3-án d. e. 10 órakor kezdődőleg.**

Árverési feltételek az igazgatóságnál bármikor megtekinthetők.

Kikiáltási ár csak **700 frt** o. é.

Bérleni szándékozóknak ennek 10%-át előre kell letenni; az árverés nyilvános, azonban zárt ajánlatok is elfogadtatnak, megfelelő bánatpénz melléklésével; az ajánlatban határozottan kifejezendő az, hogy az általános feltételeket ismeri; zárt ajánlatok az árverés befejeztével bontatnak fel.

Üzleti embernek előnyös vállalat.

Vasuti állomás Agostonfalva egy órára, utolsó posta Baróth egynegyed órára esik.

Kelt Bibarczfalván, 1894. márczius 27-én.

384. [2—7] **Az igazgatóság.**

Nyolcz évi prakszissal és jó bizonyitványokkal ellátott

családos, 32 éves

GAZDATISZT

állást keres

azonnali belépésre.

Tudósitások kéretnek e lap kiadóhivatalába.

378. (2—2)

Nagyban és kicsinyben.

Mindennemü szabó-kellékek

Uj posztó-raktár!

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy **Kolozsvárt, Belmagyar-utsza 7. sz. a.**

SZÖVET- és POSZTÓ-,

valamint **szabó-kellékek**

nagy raktárát rendeztem be.

Harminez évi önálló müködésem, **alapos árulsmeretem** és régi összeköttetésemnél fogva legnagyobb gyárosokkal, — azon helyzetben vagyok, hogy ugy választékban, valamint árminőségben, főleg pedig az **árak tekintetében** valósággal **meglepőt** nyujthatok.

Megkérem tehát a n. é. közönséget, sziveskedjék üzletemet megtekintésre méltatni s vállalatomat becses pártfogásával támogatni.

Mély tisztelettel

341. (7—10) **REIKOVITS H.**

Ruhák elkészitésére jó szabókkal rendelkezem.

Nagyban és kicsinyben.

WALSER FERENCZ-féle

első magyar gép- és tüzoltószer-gyár, harang- és érczöntöde részvénytársaság

BUDAPESTEN.

Vizmű épitő osztálya:

tervel és létesit **városi** és **községi vizvezetékeket** és **csatornázásokat**, vállalkozik **birtokok, konyha** és **diszkertek, marhaitatók, gőzmalmok, czukorgyárak, szeszfőzdék** stb. számára szolgáló vizmüvek létesitésére,

gőz- és kádfürdők müszaki berendezésére,

valamint

lakházakban vizvezeték, fürdők, closettek

stb. előállitására

teljes jótállás és kedvező fizetési feltételek mellett.

Bővebb felvilágositással szolgál:

a kolozsvári fióktelep müszaki osztálya,

Kolozsvárt, Belmonostor-utcza 8. szám.

321. (9—30)

Legjobb gazdasági-, virág- és veteménymagvak

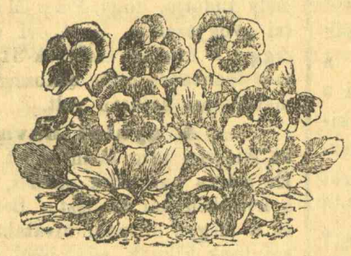

kaphatók

250. (16—x)

Tauffer Ferencz utóda

magkereskedésében, Kolozsvárt, belközép-utcza 6. sz.

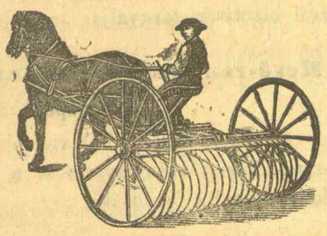

Állandó nagy raktár mindenféle **műtrágyákból,** uj **gabonazsákok, gazdasági gépek** és **eszközök.**

Továbbá eredeti **angol bicyklik** és **irógépek**

a legolcsóbb gyári árakon.

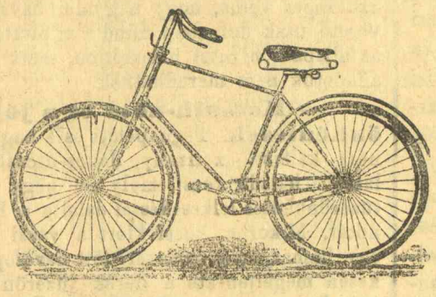

Tisztán kölcsönös. — Részvényesei nincsenek.

Az összes nyeremény a biztositottak javára esik.

A legnagyobb és leggazdagabb pénzintézet a világon.

Biztositéki alapja

907 millió frank.

„THE MUTUAL“
NEW-YORKI ÉLETBIZTOSITÓ TÁRSASÁG
ALAPITTATOTT 1843.

Biztosit **emberéletet** legkülönbözőbb és legelőnyösebb **módozatok szerint.**

Prospektusokkal és tüzetesebb felvilágositással szolgál az

Erdélyrészi aligazgatóság,

Kolozsvárt, Belhid-utcza 16. sz. alatt.

8. (39—x)

Egy nagy üveg 10 kr.

A székelyföld legszénsavdúsabb, legkellemesebb izü és legolcsóbb savanyuvize a

„BAROSS-FORRÁS“

kitünő szolgálatot tesz az **emésztési zavaroknál.** Gazdag szénsav tartalmánál fogva a **bornak izét kellemessé teszi** és szinét nem változtatja, miért is a vendéglős uraknak **„Spritzer“**-nek különösen ajánltatik.

Ujabb orvosi bizonylatok a „Baross“-forrásról:

Az erdővidéki „Baross Forrás“ név alatt ujabban forgalomba hozott ásványviz egyike hazánk legtöbb szabad szénsavat tartalmazó forrás termékeinek. A viz tiszta, átlátszó üledék és mellék iz nélkül való, igen kellemes és üditő élvezeti, járványos időben kitünő étrendi ital. Gyógyhatása a légutak és tápcsatorna; de különösen a hugyszervek idült hurutos bántalmainál érvényesül. A viz töltése, dugaszolása és kiállitása tiszta, czélszerü, kifogástalan.

Kolozsvárt, 1893 ápril hó 10.

Dr. Purjesz Zsigmond s. k.,
egyetemi tanár.

. . . . . kellemes, üditő s kiváló gyógyhatásu ásványviznek tartom a „Baross“ forrást stb.

Kolozsvárt, 1892 julius hó 15.

Dr. Fabinyi Rudolf s. k.,
a kir. tud. egyetem vegytani intézetének igazgatója.

A „Baross Forrás“ savanyu vizet kellemes izgató hatásánál fogva a légző és emésztő szervek és a hugyhólyag hurutos bántalmainál kitünő eredménynyel rendeltem. Izgatottságot, vértódulást nem okoz. Igen gazdag szabad szénsav és gazdag vastartalma miatt tisztán vagy borral keverve rendkivül kellemes, üditő savanyuviz. A viznek külső kiállitása, dugaszolása teljesen megfelel a mai kor kivánalmainak; a forrás és kezelés tisztaságáról különben a nyár folyamán személyesen is meggyőzőtem.

Kolozsvárt, 1892 deczember hó 21.

Dr. Nappendruck Kálmán s. k.
városi orvos

380. (2—30)

Járványok s főleg kolera veszély idején kitünő präservátivum.

KIZÁROLAGOS RAKTÁR:

Kónya Sándor fő- és fiók-üzletében.

Egy nagy üveg 10 kr.

Egy nagy üveg 10 kr.

Egy nagy üveg 10 kr.

„Zacherlin“

legkitünőbb

rovarirtó szer.

Kapható **Kolozsvárt:** Gergely Ferencz, Kónya Sándor, Pap Jenő, Kovács P. és fia, Adler Sámuel, Barcsay Manó, Bojáki Sándor, Jeney Lajos, Boskovics József, Bréver János, Flóra Gyula, Vikol Gergely, Hirschfeld Sándor, Haraszthy Jenő, Havas Ármin, Wertheimer Vilmos, Marusán Bogdán, Moldován József, Papp Kristóf, Palóczy Lajos, ifj. Pere István, Somlyai László, Taub Náthán, Weisz József, Wolf János, Consum Verein, Csorba György, Deák Testvérek, Hirsch és Izsák, Jacobi Lajos, Kaufmann Mór, Keller Markus és Tihanyi Adolf uraknál. — **Kolozs-Monostoron:** Gottfried Mihály urnál. — **Bánffy-Hunyadon:** Schweiger Ferdinánd gyógysz. Beke J.-né, Supke és Veres. — **Magyar-Gy.-Monostoron:** Schultz Lájos urnál. — **Szamosujvártt:** Lengyel Ödön és Csillag Kristóf urnál. — **Maros-Ujvártt:** Simon Pál urnál. — **Tordán:** Kovrig és Fodor, Bernárd és Polónyi, Gajzágó Róbert gyógysz., Karácsonyi és Pitterich, Velics Sámuel és fia gyógysz., Schuster György és Schwartz Emil uraknál. Továbbá minden kereskedésben és gyógyszertárban, hol a „Zacherlin“-plakát kifüggesztve van.

274. (4—12)

Nyomatott Magyary Mihály könyvnyomdájában Kolozsvárt, belközép-utcza 33. szám.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.